วัดเทพพลประดิษฐาราม

ที่ตั้ง

บ้านเวียงคุก ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

พิกัดแผนที่

แผนที่ระวาง 5544 IV มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐

พิมพ์ครั้งที่ 1-RTSD ลำดับชุด L 7017

พิกัดกริด 48 QTE 535692

เส้นรุ้ง ๑๗ องศา ๔๗ ลิปดา ๔๙ พิลิปดาเหนือ

เส้นแวง ๑๐๒ องศา ๔๐ ลิปดา ๒๙ พิลิปดาตะวันออก

สิ่งสำคัญที่ขึ้นทะเบียน

๑.ธาตุเจดีย์หมายเลข ๑

๒.ธาตุเจดีย์หมายเลข ๒

ประวัติสังเขป

ตามประวัติเรียกชื่อวัดว่า วัดสิริเทพพล สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๐ วัดดั้งเดิมกล่าวว่าสร้างตั้งแต่ครั้งสมัยพระเจ้าอนุรุทธราชครองเมืองเวียงจันทร์องค์สุดท้าย ต่อมาหมื่นกางโฮง ซึ่งเป็นเจ้าเมืองเวียงคุก ได้บูรณะปฏิสังขรณ์ และหลังจากเมืองเวียงคุกถูกยุบเป็นหมู่บ้าน ก็มิได้มีการบูรณะอีก ต่อมาภายหลังได้มีการบูรณะขึ้นใหม่ เดิมชื่อวัดเทพพลประดิษฐาราม ชาวบ้านเรียก วัดทุ่ง

ลักษณะรูปแบบศิลปกรรม

๑.ธาตุเจดีย์หมายเลข ๑ ตั้งอยู่บริเวณกลางลานข้างอุโบสถ มีฐานล่างกว้าง ๑๑ เมตร เป็นฐานเขียงซ้อนกัน ๓ ชั้น ต่อด้วยฐานบัวคว่ำและฐานปัทม์ย่อมุม ถัดขึ้นไปเป็นเรือนธาตุย่อมุมมีซุ้มจระนำ ที่กึ่งกลางซ้อน ๒ ชั้น ต่อ

ด้วยองค์ระฆังและบัลลังก์ย่อมุม ด้านบนเป็นปลียอดปลายแหลมเรียว มีลักษณะสูงเรียว และยังทำซุ้มขนาดเล็กประดับไว้ด้านบนของจระนำด้วย

๒.ธาตุเจดีย์หมายเลข ๒ ตั้งอยู่ด้านหลังพระอุโบสถ มีฐานล่างเป็นฐานเขียงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีขนาดกว้างด้านละประมาณ ๘ เมตร ถัดขึ้นไปเป็นฐานสี่เหลี่ยมซ้อนอีก ๒ ชั้น และฐานย่อมุม ๑ ชั้น ชั้นบัวคว่ำ ต่อด้วยเรือนธาตุย่อมุมไม้สิบสอง เรือนธาตุแต่ละด้านเจาะช่องซุ้มจระนำเพื่อประดิษฐานพระพุทธรูปยืนปางเปิดโลก (เหลือเฉพาะด้านทิศใต้) ถัดขึ้นไปเป็นเรือนธาตุจำลองซ้อนขึ้นไปอีก ๑ ชั้นเหนือเรือนธาตุ เป็นองค์ระฆังย่อมุมด้วยบัลลังก์และปลียอดสอบเรียว

จากรูปแบบเรือนธาตุที่มีซุ้มจระนำ และมีชั้นซ้อนตามลักษณะข้างต้น เข้าใจว่าคงรับอิทธิพลจากศิลปะแบบล้านนาผสมผสานกับอิทธิพลศิลปะพื้นถิ่น

อายุสมัย

ราวพุทธศตวรรษที่ ๒๑–๒๒ สมัยวัฒนธรรมล้านช้าง

ประเภทโบราณสถาน

ศาสนสถานในพุทธศาสนา

ลักษณะการใช้งานในปัจจุบัน

เป็นที่เคารพสักการบูชาของท้องถิ่น

การขึ้นทะเบียน

ขึ้นทะเบียนโบราณสถานและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๘๑ ง วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ พื้นที่ ก ประมาณ ๓ งาน พื้นที่ ข ประมาณ ๒ งาน ๓ ตารางวา พื้นที่โบราณสถานรวมประมาณ ๑ ไร่ ๑ งาน ๓ ตารางวา

ที่มาของข้อมูล

๑.ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๘๑ ง หน้า ๓ วันที่ ๑๕ กันยนยน ๒๕๔๐

๒.สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, ทำเนียบโบราณสถานอีสานบน, เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๔๒.

๓.อรุณศักดิ์ กิ่งมณี, ข้อมูลแหล่งโบราณคดี โบราณวัตถุสถานและแหล่งศิลปกรรมจังหวัดหนองคาย เล่ม ๑ : อำเภอเมืองหนองคาย, สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๔๒.